

JV IMPLENIA STANGELAND E39 LYNGDAL ANS

Sandnesvegen 80
4051 SOLA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ole Martin Aanonsen, 37 01 78 51

Tillatelse til nyttiggjøring av bunnrenskemasser på E39 Herdal - Røyskår, JV Implenlia Stangeland E39 Lyngdal ANS

Statsforvalteren i Agder gir JV Implenlia Stangeland E39 Lyngdal ANS tillatelse til gjenbruk av forurensede bunnrenskemasser fra tunneldriving og tørrstoff fra renseanlegg etter forurensningsloven § 11, jf. § 16 til bruk i veganlegget. Tillatelsen med tilhørende vilkår ligger vedlagt.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriften § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. JV Implenlia Stangeland E39 Lyngdal ANS skal betale kr 35 000,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen.

Vedtak om tillatelse og vedtak om gebyrsats kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til søknad om gjenbruk av bunnrenskemasser fra tunneler og tørrstoff fra renseanlegg datert 27. juni 2022.

Vedtak

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir JV Implenlia Stangeland E39 Lyngdal ANS (JVIS) tillatelse til gjenbruk av inntil 75 000 m³ forurensede bunnrenskemasser fra tunneler og inntil 700 m³ tørrstoff fra renseanlegg på delstrekning E39 Herdal – Røyskår. Tillatelsen er gitt i medhold av lov 13.3.1981 nr 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven). Tillatelsen er gitt med vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling. Endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene er straffbart.

Vedtak om saksbehandlingsgebyr

JVIS skal betale gebyr for vår behandling av søknaden, jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39-3. Vi viser til varsel om gebyr datert 31. august 2022. Vi varslet gebyrsats 6 (kr 35 000) for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriften § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. JVIS skal betale kr 35 000,- for vårt arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, eventuell korrespondanse med søker, interne drøftinger med andre fagressurser hos Statsforvalteren og ferdigstilling av tillatelsen.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Bakgrunn for saken

Nye Veier AS fikk den 17. november 2020 tillatelse til midlertidige utslipp fra anleggsfasen ved bygging av ny firefelts E39 mellom Herdal og Røyskår i Lyngdal kommune. Delstrekningen er 9,2 km og har to tunneler på henholdsvis 2,7 og 3,7 kilometers lengde. JVIS er totalentreprenør for byggeprosjektet.

Ved driving av tunnelene benyttes stedeagne masser til midlertidige anleggsveier inne i tunnelene. Disse massene fjernes før entreprenøren legger den endelige vegbanen. For å oppnå en størst mulig ressursutnyttelse av masser i prosjektet, er det ønskelig å nyttiggjøre disse massene sammen med tørrstoff filtrert ut fra tunnelreanseanleggene til byggeråstoff eller fyllmasser til terrengarronding.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Forurensningsloven § 8, 3. ledd viser til at forurensninger som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper kan finne sted uten tillatelse etter § 11.

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) sine forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre- var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når vi treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset innen 2020, jf. Klima- og miljødepartementet, «*Handlingsplan for ein giftfri kvardag 2021–2024.*»

Lovgrunnlaget for behandling av søknaden

Bunnrenskemasser fra tunneldriving defineres etter forurensningsloven § 27 som næringsavfall. Forurensningsloven § 32 slår fast at den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.

Gjeldende tillatelse for midlertidig anleggsvirksomhet for byggingen av delstrekningen av E39 har i punkt 8.3 bestemmelser om håndtering av slam fra renseanlegg og bunnrenskemasser. Det er påpekt at gjenbruk av masser som er lett forurenset kan benyttes til nødvendige arronderingsarbeider etter søknad til forurensningsmyndigheten.

Entreprenøren ønsker å nyttiggjøre lett forurensete masser på tidligere ikke-forurensete arealer. Dette krever egen tillatelse etter forurensningsloven § 11. Permanent disponering av forurensete masser på tidligere ikke-forurensete lokaliteter omfattes normalt ikke av Statsforvalterens fullmakter som forurensningsmyndighet. Denne myndigheten ble etter anmodning til Miljødirektoratet delegert til Statsforvalteren i Agder for alle delstrekninger av E39 og E18 gjennom Agder i brev av 6. juni 2022.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren skal gjennom sin myndighetsutøvelse innen forurensningsområdet verne miljøet mot skadelig påvirkning fra forurensningskilder. Ved å fastsette vilkår om akseptgrenser for hvilke masser som kan anvendes i vegprosjektet, vil Statsforvalteren sikre at risiko for spredning av skadelig forurensning reduseres til et nivå hvor det ikke er sannsynlig at utslippene gir skade på naturmiljøet. Dette faller inn under FNs bærekraftsmål nummer 6 om bærekraftig vannforvaltning, jf. delmål 6.3 til 6.5.

Begrunnelse for vedtaket

Bunnrenskemasser fra tunneldriving består av sprengstein og finstoff. Dette har blitt benyttet som kjøreunderlag underveis i tunneldrivingen og kan derfor være forurenset av spill og søl fra anleggsdriften, herunder oljeforbindelser og eventuelt andre kjemikalier, sprengstoffrester, rester

av sprøytebetong og tungmetaller som gjenspeiler mineralsammensetningen i den aktuelle bergarten.

Tørrstoffet fra tunnelrenseanleggene stammer fra en filterpresse. Massene har de samme teoretiske forurensningskildene som bunnrenskemassene.

I JVIS sin utslippstillatelse for anleggsfasen er det åpnet for gjenbruk av lett forurenset masse etter egen søknad om dette, jf. tillatelse nr. 2020.1077.T datert 17. november 2020, punkt 8.3. Slike masser kan erfaringsmessig inneholde en del finstoff, sprengstoffrester og betongrester. Massene kan inneholde oljeforbindelser som stammer fra anleggsdriften samt metaller og andre miljøskadelige stoffer. I søknaden har søker gitt en generell beskrivelse for analysemetode og sorteringsregime for de øvrige tunnelene.

For at bunnrenskemasser skal kunne anvendes i prosjektet, forutsettes det at kriteriene for nyttiggjøring er oppfylt, og at bruken av avfallet ikke fører til forsøpling eller til uakseptabel forurensning. Miljødirektoratet vurderte i sin e-post datert 30. oktober 2019 at tilsvarende bruk av bunnrenskemasser som det her søkes om oppfyller kriteriene for gjenvinning i forurensningsloven § 32.

Søker har gjennom sin søknad vist til hvor massene er tenkt anbragt og mener at bunnrenskemassene kan inngå i større fyllinger og andre veitekniske tiltak i forbindelse med veianlegget uten at dette gir uakseptabel økt risiko for forurensning.

Statsforvalteren finner argumentene for gjenbruk til nyttig formål for masser i tilstandsklasse 2 og 3 rimelige, og at kriteriene for gjenvinning er oppfylt, jf. forurensningsloven § 32. For øvrig mener vi at det er positivt at massene skal brukes innenfor det samme tiltaksområdet som de har sin opprinnelse, da dette begrenser transportbehovet for disponering av massene.

Med bakgrunn i erfaringer fra tilsvarende arbeider, jamfør rapport «E18 Bommestad – Sky. Risikovurdering av deponering av bunnrenskemasser på Langemyr» (NIBIO 2016), mener vi at risikoen for forurensning fra gjenbruk av massene er liten ved at massene kapsles inn i øvrige masser og at forurensningstypen er lite mobil. Dette er tilfredsstillende beskrevet i søkers risikovurdering av lokalitetene.

Selv om retningslinjene åpner for gjenbruk av forurenset masse i tilstandsklasse 4 etter en risikovurdering, har Statsforvalteren i tilsvarende prosjekter understreket at vi ikke vil tillate at masser i tilstandsklasse 4 lagres på permanent basis på lokaliteter som fra før ikke er forurenset. Masser i tilstandsklasse 4 og 5 må derfor transporteres til godkjent deponi.

Det at massene er planlagt plassert i god avstand fra vann og vassdrag reduserer faren for forurensning i resipient. Vi setter likevel krav om tiltak for å unngå avrenning fra massene. Villkårene er i samsvar med gjeldende krav for håndtering av betong- og teglavfall. Massene må ligge minst en meter over høyeste grunnvannsstand og massene skal tildekkes med et toppdekke på minimum 0,5 meter rene masser. Vi vurderer at dette er lett oppnåelig på et så omfattende anlegg som delstrekningen av E39 mellom Herdal og Røyskår.

Innehaver av utslippstillatelsen plikter å registrere lokalitetene hvor bunnrenskemassene brukes i databasen «Grunnforurensning», jmfør punkt 6 i vilkårene.

Vurdering etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Lokalitetene hvor bunnrenskemassene skal gjenbrukes er en del av E39 gjennom Lyngdal. Forholdet til naturmangfoldloven og vannressursloven er avklart tidligere, både gjennom reguleringsplaner og utslippstillatelser. Statsforvalteren plikter likevel å vurdere dette tiltaket i henhold til naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12, og vannforskriften § 4.

Det er ikke kjent at det er registrert nye naturverdier som vil kunne bli negativt berørt som følge av bruken av bunnrenskemassene. Ved utarbeidelse av utslippstillatelse til anleggsfasen av veganlegget har vi vurdert risiko for forurensning fra oljeholdige forbindelser og mulig påvirkning på naturmiljø og vannforekomster. Vi mener det ikke er grunn til tro at bruken av bunnrenskemasser vil medføre negative påvirkninger utover hva som allerede er vurdert såfremt de fastsatte vilkårene følges opp. Vi finner derfor at kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven § 8, er tilstrekkelig, og at det ikke er grunn til å benytte føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, til å unnlate å treffe vedtak i saken.

Håndteringen av massene vil skje i henhold til beskrevet metodikk og risikovurdering. Vi mener søkers dokumentasjon sikrer en gjennomføring av tiltaket som er i samsvar med naturmangfoldloven § 12. Vi finner ikke grunn til å vektlegge øvrige bestemmelser i naturmangfoldloven kapittel II.

Som følge av vurderingene som er gjengitt over, finner Statsforvalteren ikke behov for en ny, detaljert vurdering av forholdet til vannforskriften, da all teoretisk avrenning fra dette tiltaket er risikovurdert i gjeldende utslippstillatelse fra anleggsfasen for veganlegget og blir overvåket gjennom et omfattende miljøovervåkingsprogram.

Fakta grunnlag

Kort beskrivelse av veianlegget

Delparsellen av E39 mellom Herdal og Røyskår har til sammen 6,4 km med tunnel. Tunnelene har egne renseanlegg som skal sikre sedimentering av partikler, utskillelse av oljeforbindelser og regulere pH for tunneldrivevannet før dette slippes ut til resipient. Det er ventet at tunnelarbeidene vil generere inntil 75 000 m³ bunnrenskemasse fra midlertidige anleggsveier inne i tunnelene og at omlag 700 m³ tørrstoff vil kunne hentes ut fra renseanleggene.

Om søknaden

Søknaden er utarbeidet av JVIS. De søker om tillatelse til å kunne gjenbruke bunnrensk og tørrstoff med forurensningsgrad i tilstandsklasse 2 og 3 internt på veganlegget. Dette medfører at lokalitetene massene anbringes vil tilføres forurenset masse og må registreres i grunnforurensningsdatabasen.

Søker viser til at gjenbruk av masser fra vegprosjektet til anleggsformål vil redusere materialforbruk, transportbehov og oppfylling av eksisterende deponier, noe som samlet sett anses å være en miljøgevinst.

Massene er planlagt benyttet til arrondering av sidearealer langs vegen, etablering av næringsområder godkjent i plan og i støyvoller langs veganlegget.

Analyseprosedyrer og sortering av masser er beskrevet i søknaden. JVIS vil gjennomføre en fortløpende prøvetaking av masser som er aktuelle for gjenbruk i prosjektet. Analysene gjennomføres hos et uavhengig laboratorium.

Masser med konsentrasjoner under normverdiene gitt i TA 2553/2009 om helsebaserte tilstandsklasser er rene og kan brukes fritt. Masser hvor det påvises konsentrasjoner over normverdier er å anse som forurensede. Bruken skal ikke medføre økt risiko for helsefare eller forurensningsspredning.

Masser med forurensningsnivåer innenfor tilstandsklasse 4 og 5 skal leveres til godkjent deponi, mens masser i tilstandsklasse 2 og 3 kan brukes der arealformålet tillater dette, jf. veilederen.

Det er gjennomført foreløpige analyser i prosjektet, hvor alle prøvetatte masser ble klassifisert til tilstandsklasse 1. Forhøyede verdier av ulike typer forurensning må likevel forventes i fremtidige analyser.

Massene er tenkt benyttet på tre ulike lokaliteter i prosjektet:

- Terrengarrondering ved Herdal
- Oppbygging av næringsarealer på Foss
- Oppbygging av voller langs veien ved Røyskår

AF-Gruppen har gjennomført en miljørisikovurdering for bruk oljeforurensede masser. Det er vist til rapport «E18 Bommestad – Sky. Risikovurdering av deponering av bunnrenskemasser på Langemyr» (NIBIO 2016). Rapportens konklusjon er at det i all hovedsak er tyngre oljeforbindelser med lav mobilitet som finnes i typiske bunnrenskemasser. Disse forventes å være sterkt bundet til massene og gir derfor lav risiko for videre forurensning av miljøet. Forbindelsene vil også brytes ned over tid.

Det er forventet at massene vil inneholde nitrogenforbindelser fra sprengstoffrester. I vannfase vil det være en likevekt mellom ammonium (NH_4) og ammoniakk (NH_3). Likevekten forskyves avhengig av temperatur og pH. Med bakgrunn i at massene vil kapsles inn av rene masser og massene ikke lagres nært inntil sårbare resipienter, forventer ikke JVIS at nitrogenforbindelser fra bunnrenskemasser vil medføre skadelige virkninger for naturmiljøet.

JVIS har gjort en stedsspesifikk vurdering av de tre lokalitetene hvor massene er tenkt plassert. Vi viser til søknaden for en utfyllende beskrivelse av lokalitetene.

Etter at disponering av de aktuelle massene er gjennomført, skal tiltakshaver levere en sluttrapport med oppsummering av bruken av masser i de ulike tilstandsklassene.

Om vannforekomstene

De tre områdene hvor massene er tenkt anbragt er Herdal, Foss og Røyskår, hvor avrenning fra arealene går til henholdsvis Litleåna (vannforekomst-ID 024-443-R), Lygna (vannforekomst-ID 024/412-R) og Møska (vannforekomst-ID 024-435-R). Litleåna og Møska er sidevassdrag til Lygna. Alle resipientene har anadrome fiskearter.

I forbindelse med søknad om utslippstillatelse for anleggsfasen, ble det gjennomført en større forundersøkelse av resipientene hvor hovedkonklusjonene var at vannkvaliteten generelt god, men at det var tegn til forsuringspåvirkning og et lavt antall fiskeyngel.

På bakgrunn av vannmengde i de tre resipientene, regnes Litleåna og Møska som mer sårbare enn Lygna.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

I henhold til forurensningsforskriften § 36-5 skal forurensningsmyndigheten sørge for at det gis anledning til å avgi uttalelse til søknaden til sakens parter, berørte offentlige organer, myndigheter eller organisasjoner. På bakgrunn av at det omsøkte tiltaket er beskrevet og vurdert i tillatelsen til midlertidig anleggsvirksomhet, jamfør tillatelse nr. 2020.1077.T datert 17. november 2020, punkt 8.3, har Statsforvalteren kommet til at tiltakene som vedtaket hjemler vil være av mindre miljømessig betydning. Vi har derfor unnlatt å forhåndsvarsle, jamfør forurensningsforskriften § 36-9, 2. ledd pkt. b).

JVIS fikk den 31. august varsel om gebyr. I epost datert 31. august meddelte de at de ikke hadde merknad til gebyrets størrelse.

Klagerett

JV Implenia Stangeland E39 Lyngdal ANS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert valg av gebyrsats. En klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Konklusjon

Vi har vurdert de forurensningsmessige ulempene opp mot de samfunnsmessige fordelene. Under forutsetning at de planlagte tiltak og fastsatte vilkår i tillatelsen følges, finner Statsforvalteren det akseptabelt å innvilge tillatelse til disponering av bunnrenskemasser og tørrstoff fra renseanlegg på egnede lokaliteter som beskrevet i søknaden.

Underlag for tillatelsen

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med tilhørende forskrifter.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).
- Delegert myndighet fra Miljødirektoratet.
- Utslippstillatelse nr 2020.1077.T datert 17.11.2020 til Nye Veier AS.

Med hilsen

Ingunn Løvdal(e.f.)
miljøverndirektør

Veronica Skjævestad
faggruppetleder forurensning

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkårssdel - JV Implenia Stangeland E39 Lyngdal ANS - Nyttiggjøring av bunnrenskemasser på E39 Herdal - Røyskår

Kopi til:

Bjørn Wattne Østerhus
Nina Kristin Nilsen

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for JV Implenja Stangeland E39 Lyngdal ANS Nyttiggjøring av bunnrenskemasser på E39 Herdal - Røyskår

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 5.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	JV Implenja Stangeland E39 Lyngdal ANS
Beliggenhet/gateadresse	Fornebuveien 11, 1366 LYSAKER
Postadresse	Sandnesveien 80, 4051 SOLA
Kommune og fylke	Bærum, Viken
Org. nummer (bedrift)	927 698 080
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33 øst: 37899, nord: 6473085
NACE-kode og bransje	42.110 Bygging av veier og motorveier
Kategori for virksomheten ¹	

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2022.0744.T	4225.0125.01

Tillatelse første gang gitt: 19.09.2022	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Veronica Skjævestad Faggruppeleder forurensning		Ole Martin Aanononsen Seniorrådgiver

¹ Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder nyttiggjøring og gjenbruk av forurensede bunnrenskemasser fra tunneldriving og tørrstoff fra tunnelreanseanlegg fra veianlegget E39 Herdal Røyskår.

Tillatelsen omfatter gjenbruk av inntil 75 000 m³ bunnrenskemasse og inntil 700 m³ tørrstoff fra tunnelreanseanlegg, hvor massene er av mineralsk opphav klassifisert i tilstandsklasse 2-3 (jf. Miljødirektoratets veileder *Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn - TA 2553/2009*). Prøvetaking og håndtering av massene skal være som beskrevet i søknaden.

Gjenbruken av massene skal være på lokaliteter som beskrevet i søknaden og nevnt under.

- Terregarrondering ved Herdal
- Oppbygging av næringsarealer på Foss
- Oppbygging av voller langs veien ved Røyskår

All gjenbrukt masse skal inngå i anlegg som er godkjent i planer i medhold av plan- og bygningsloven.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 4.4.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 4.1.

3 Utslippsreducerende tiltak og krav til massehåndtering

Massene skal håndteres på en slik måte at det ikke oppstår skadelig avrenning til vann eller vassdrag.

Plast og annet avfall fra bunnrenskemasser skal i størst mulig grad fjernes fra massene før nyttiggjøring.

Massene skal legges minst en meter over høyeste grunnvannstand. Det er ikke tillatt å plassere massene i myrer.

Massene skal tildekkes med et toppdekke på minst 0,5 m som skal bestå av rene masser.

Utslipp av støv og støy er regulert i utslippstillatelsen for E39 Herdal - Røyskår (tillatelsesnummer 2020.1077.T) og vil også gjelde for håndteringen av bunnrenskemasser i denne tillatelsen.

Masser i tilstandsklasse 4 og 5 skal leveres til godkjent deponi.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

4 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

4.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

4.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

4.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Hvis aktuelt, skal beredskapen mot akutt forurensning øves minimum en gang per år.

4.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

5 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

5.1 Utslippskontroll

JV Implenja Stangeland E39 Lyngdal ANS skal kontrollere og dokumentere at nyttiggjøringen av bunnrenskemassene ikke medfører skadelige utslipp til vann og vassdrag.

5.2 Miljøovervåking

JV Implenja Stangeland E39 Lyngdal ANS skal ha et program for resipientovervåking som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Overvåkingen kan koordineres med allerede pågående overvåking i forbindelse med tillatelsen til anleggsarbeidene med E39 Herdal – Røyskår. Relevante måleparametere må eventuelt innarbeides i måleprogrammet.

JV Implenia Stangeland må avklare ansvarsforholdet for overvåkingen med Nye Veier AS, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 6.

5.3 Rapportering til Statsforvalteren

Etter gjennomført tiltak skal JV Implenia Stangeland E39 Lyngdal ANS sende en sluttrapport til Statsforvalteren. Sluttrapporten skal blant annet beskrive volumer, forurensningsgrad, massehåndtering, avvik, resultater fra miljøovervåkingen og for øvrig dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen er overholdt.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Rapporteringen skal omfatte komplett oversikt over hvilke vannlokaliteter og vannlokalitetskoder data er registrert på i Vannmiljø.

6 Grunnforurensning

Alle lokaliteter hvor bunnrenskemasser benyttes skal registreres i databasen Grunnforurensning senest 3 måneder etter at arbeidene på de enkelte lokalitetene er ferdigstilt.

7 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorfenol	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler

Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorente alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluoreerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	
	BPA
Siloksaner	
Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350